

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse, der skal kortlægge i hvor stort omfang kommunerne benytter sig af at udbetale offentlige ydelser som naturalhjælp, og om dette sker i et omfang som forudsat i lovgivningen. Undersøgelsen skal endvidere fremkomme med anbefalinger til, hvorledes det lovgivningsmæssigt bedst muligt og effektivt sikres, at forældre og andre omsorgsgivere til hjemmeboende børn tager økonomisk ansvar for at hjemmet har mad, tøj og andre fornødenheder til børnene.

(Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for forslaget til Inatsisartutbeslutning.

Alle borgere skal sikres en vis levestandard. Det sker bl.a. ved at udbetale offentlige ydelser, herunder offentlig hjælp. Vores samfund tager således hånd om de borgere, der af den ene eller anden årsag ikke selv kan klare sig, og derfor må have hjælp fra det offentlige i kortere eller længere tid, indtil borgeren selv er i stand til at forsørge sig selv og sin familie. Det er et bærende socialpolitisk princip for Naalakkersuisut.

Offentlig hjælp reguleres i landstingsforordningen om offentlig hjælp.

Offentlig hjælp er en vigtig social ydelse, som skal sikre, at en borger, som ikke kan forsørge sig selv og sin familie, har mulighed for at søge hjælp hertil. Offentlig hjælp ydes efter individuel vurdering, hvor der er taget hensyn til eventuel ægtefælle eller samlevende samt evt. børn. Der er endvidere mulighed for handlingsplan om aktivering, revalidering eller andre tiltag, som kan hjælpe borgeren til selvforsørgelse.

Det er kommunerne, som behandler sager vedrørende offentlig hjælp. Jævnfør § 17, stk. 2 i landstingsforordning om offentlig hjælp kan offentlig hjælp til forsørgelse og til faste udgifter udbetales som naturaliehjælp eller direkte regningsudskriver, når særlige forhold taler for det. Det er således i dag muligt for kommunerne at udbetale offentlige ydelser i form af rekvisition, f.eks. til indkøb af mad, tøj og andre daglige fornødenheder.

Naalakkersuisut anerkender, at en række borgere, der modtager offentlig hjælp, desværre i mindre udstrækning er i stand til at tage vare på sig selv og sin familie. Alkoholmisbrug eller andre afhængighedsproblemer kan fastholde borgere på offentlig hjælp.

Naalakkersuisut har et særligt fokus på udsatte borgere, hvorfor der er en mangfoldighed af indsats, tilbud mv. på forskellige områder, herunder på socialområdet med bl.a. familie- og krisentre, familierådslagning, rejsehold for personer med senfølger efter seksuelle overgreb,

behandlingstilbud for voldsudøvere mv. Naalakkersuisut er i tæt dialog med kommunerne om at styrke indsatsen overfor socialt udsatte borgere, herunder borgere med misbrug.

De stigende restancer til det offentlige er et tegn på, at mange familier i dag ikke er selvforsørgende. Dette kan der være mange årsager til, og derfor også brug for forskellige løsninger til at få gjort noget aktivt ved.

Her kan nævnes et konkret eksempel på et nyt tiltag til at forebygge restancer for den enkelte borger og familie. Tiltaget har til formål at reducere risikoen for at havne i gældsælder og i værste fald at komme til at miste sin lejebolig gennem et pilotprojekt om gældsrådgivning i Sydgrønland. Projektet fokuserer på både generel rådgivning og opsøgende indsats over for borgere med en nødlidende økonomi. Projektet gennemføres i 2017 og 2018 i et samarbejde mellem A/S Boligselskabet INI, Kommune Kujalleq, Grønlandsbanken og Grønlands Selvstyre. Erfaringer herfra vil danne baggrund for en stillingtagen til eventuelt at videreføre og udvide ordningen til resten af landet samt at give input til behov for andre tiltag, der på passende vis kan bidrage til at hjælpe borgere i økonomisk nød og til at øge selvforsørgelsen i samfundet.

Som det fremgår af koalitionsaftalen, agter Naalakkersuisut at reformere offentlig hjælp lovgivningen. Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen har allerede igangsat et forarbejde til en reform af offentlig hjælp lovgivningen.

Naalakkersuisut har tidligere udmeldt, at man på Inatsisartuts efterårssamling 2018 (EM18) vil fremsætte et reformforslag til ændring af offentlig hjælp lovgivningen.

Det igangsatte forarbejde til reformforslaget består bl.a. i en omfattende analyse af offentlig hjælp ordningen med særligt fokus på en række udvalgte områder, herunder samspilsproblemer i forhold til arbejdsmarkedet og andre sociale ydelser, kommunernes administration af offentlig hjælp ordningen o.l.

Spørgsmålet om naturaliehjælp kommer til at indgå i overvejelserne om en reform af offentlig hjælp ordningen.

Analysen vil således også berøre de forhold, som forslagsstiller lægger op til med sit forslag om at udarbejde en undersøgelse af kommunernes praksis med udbetaling af naturaliehjælp i det omfang, det vurderes relevant i analysearbejdet.

Naalakkersuisut imødekommer således forslagsstillers ønske om mere viden om kommunernes praksis efter bestemmelserne i offentlig hjælp lovgivningen.

Det vil imidlertid være uhensigtsmæssigt at igangsætte en særskilt undersøgelse om naturaliehjælp, som forslagsstilleren foreslår, bl.a. for at undgå udarbejdelse af flere parallelle analyser og undersøgelser, der grundlæggende omhandler det samme.

Naalakkersuisut indstiller derfor på baggrund af ovenstående forslaget til forkastelse.